

การยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลสวนแตง อำเภอละแม จังหวัดชุมพร

The status elevation to a sub-district municipality of Suan Taeng Sub-district

Administrative Organization, Lamae District, Chumphon Province

ฉัตรธิดา ทรัพย์สมบัติ

อภิชา พรเจริญกิจกุล

อนิรุต หนูปลอด

ชุมพล อังคนานนท์

สันติภาพ พุ่มพัว*

คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์

หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร*

Chatthida Supsombat

Apicha Porncharoenkikul

Anirut Nupol

Chumphon Angkananon

Santipap Pumpha*

Faculty of Liberal Arts and Science, Southeast Asia University

Bachelor of Political Science Program, Maejo University - Chumphon Campus*

วันที่รับบทความ: 9 เมษายน 2568; วันแก้ไขบทความ 18 เมษายน 2568; วันที่ตอบรับบทความ: 25 เมษายน 2568

Received: April 9, 2025; Revised: April 18, 2025; Accepted: April 25, 2025

บทคัดย่อ

การพัฒนาท้องถิ่นและการปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นประเด็นที่สำคัญในการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนและความเป็นประชาธิปไตยในระดับท้องถิ่น การยกฐานะองค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นเทศบาลตำบลนั้น ถือเป็นกระบวนการที่สามารถเพิ่มขีดความสามารถในการให้บริการสาธารณะ และเสริมสร้างการบริหารจัดการที่ดีขึ้น ในการศึกษาครั้งนี้ จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลสวนแตง อำเภอละแม จังหวัดชุมพร และ 2) ความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลสวนแตง อำเภอละแม จังหวัดชุมพร ในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบล โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ดำเนินการกับกลุ่มตัวอย่างประชาชนจำนวน 368 คน โดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลหลัก 4 ราย ซึ่งเป็นผู้บริหารระดับสูงขององค์การบริหารส่วนตำบลสวนแตง

ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีระดับความคิดเห็นต่อการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลในระดับมาก โดยให้ความสำคัญสูงสุดกับการจัดทำประชาพิจารณ์ และการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ขณะที่การแบ่งแยกพื้นที่บางส่วนเพื่อยกฐานะมีระดับความคิดเห็นต่ำสุด องค์การบริหารส่วนตำบลสวนแตงมีความพร้อมใน 4 ด้านหลัก ได้แก่ งบประมาณและการบริหาร โครงสร้างและบุคลากร การปฏิบัติงาน และการวางแผนพัฒนา แม้จะมีข้อจำกัดด้านบุคลากรในบางตำแหน่ง แต่การบริหารงานโดยผู้บริหารที่มุ่งมั่นและสอดคล้องกับบริบทท้องถิ่น ช่วยส่งเสริมความพร้อมขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ จากผลการวิจัย เสนอให้มีการจัดประชาคมหมู่บ้านเพื่อชี้แจงข้อมูลอย่างรอบด้าน โดยเฉพาะข้อดี-ข้อเสียของการยกฐานะ ทั้งนี้ประชาชนคาดหวังว่าการเปลี่ยนแปลงนี้จะนำไปสู่การพัฒนาท้องถิ่นที่ชัดเจนและครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ : การยกฐานะเทศบาลตำบล; การปกครองส่วนท้องถิ่น; ความคิดเห็นของประชาชน

Abstracts

Local development and local governance are important issues in promoting public participation and democracy at the local level. Upgrading a Subdistrict Administrative Organization (SAO) to a Subdistrict Municipality is a process that can enhance the capacity to provide public services and improve management. The objectives of this study are: 1) to investigate the public opinion regarding the upgrading of the Subdistrict Administrative Organization of Suantan Subdistrict, Lamae District, Chumphon Province, to a Subdistrict Municipality, and 2) to assess the readiness of the Suantan Subdistrict Administrative Organization for the upgrade to a Subdistrict Municipality. A mixed-methods research approach, incorporating both quantitative and qualitative methods, was used. The quantitative data were collected from a sample of 368 citizens using a questionnaire, and data were analyzed using descriptive statistics. For the qualitative research, in-depth interviews were conducted with 4 key informants, who were senior executives of the Suantan Subdistrict Administrative Organization.

The results of the study indicated that the public generally had a high level of positive opinion about the upgrade to a Subdistrict Municipality, with the highest priority placed on conducting public hearings and providing opportunities for citizens to participate in decision-making. In contrast, opinions regarding the separation of certain areas for the upgrade were the least favorable. The Suantan Subdistrict Administrative Organization was found to be ready in four main areas: budget and management, organizational structure and personnel, operations, and development planning. Despite some personnel limitations in certain positions, the administration by committed executives, in line with the local context, helped effectively enhance the organization's readiness. Based on the findings, the study recommends organizing village forums to provide comprehensive information, especially on the advantages and disadvantages of the upgrade. The public expects that this change will lead to clearer and more comprehensive local development.

Keywords: Upgrading to Subdistrict Municipality; Local Governance; Public Opinion

บทนำ

ปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นมีบทบาทอย่างยิ่งในการจัดบริการสาธารณะแก่ประชาชน ซึ่งแตกต่างจากในอดีตเป็นอย่างมากที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีเพียงบทบาทหน้าที่เพียงเฉพาะการจัดบริการสาธารณะขั้นพื้นฐานเท่านั้น ทั้งนี้เนื่องจากการปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างเต็มที่ตามแนวทางการบริหารจัดการพื้นที่ตนเอง เพราะแต่ละท้องถิ่นย่อมมีความแตกต่างกัน

ไม่ว่าทางสภาพภูมิศาสตร์ ทรัพยากร ปัญหาและความต้องการของประชาชน ดังนั้น การบริหารจัดการท้องถิ่นต่างๆ ของตนเอง จึงเป็นการแก้ปัญหาหรือให้บริการสาธารณะต่างๆ ตรงกับความต้องการของประชาชน และรวดเร็ว นอกจากนี้ การปกครองส่วนท้องถิ่นยังเป็นรากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตย แบ่งเบาภาระของรัฐบาล ทำให้ประชาชนรู้จักการปกครองตนเอง และเป็นแหล่งสร้างผู้นำทางการเมือง (โกวิทย์ พวงงาม, 2552)

บทบัญญัติว่าด้วยการปกครองท้องถิ่นไทย ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยหลายฉบับโดยเฉพาะรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ฉบับปัจจุบัน ในบทบัญญัติตามหมวดที่ 14 ว่าด้วยการปกครองท้องถิ่นไทย (มาตรา 249-254) ในมาตรา 249 กำหนดว่า “ภายใต้บังคับมาตรา 1 ให้มีการจัดการปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น ทั้งนี้ ตามวิธีการและรูปแบบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กฎหมายบัญญัติ” “การจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบใดให้คำนึงถึงเจตนารมณ์ของประชากร และพื้นที่ความรับผิดชอบ ประกอบกัน” ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นผลให้รัฐต้องให้ความสนใจต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สุนทรชัย ขอบยศ, 2554)

การปกครองท้องถิ่นในรูปแบบเทศบาลถือเป็นรูปแบบที่เก่าและเกิดขึ้นเมื่อมีการตราพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พ.ศ. 2476 ถือเป็นการสร้างท้องถิ่นไทยขึ้นใหม่ ซึ่งเป็นหน่วยทางกฎหมาย ที่แยกตัวออกจากหน่วยธรรมชาติหรือท้องถิ่นธรรมดาและเป็นหน่วยที่แยกตัดขาดออกจากสุขาภิบาลที่ดำรงอยู่แต่เดิม ไม่ใช่เป็นพัฒนาการที่สืบเนื่องหรือต่อเนื่องกับหน่วยสุขาภิบาล ดังที่มีการอธิบายและขยายความขึ้นมาในภายหลัง ทั้งนี้จุดที่สำคัญของเทศบาลเป็นกิจการที่ประชาชนนั้น ได้ดำเนินการตามเจตจำนงของประชาชนหรือเป็นการปกครองท้องถิ่นโดยประชาชนอย่างสมบูรณ์ (นครินทร์ เมฆไตรรัตน์, 2542)

กระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น ให้เกิดการปกครองตนเองตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พ.ศ.2476 ซึ่งมีความพยายามปฏิรูปท้องถิ่นให้สอดคล้องกับการพัฒนาประชาธิปไตยในระดับชาติ จนได้มีการเริ่มต้นจะยกฐานะสุขาภิบาลจำนวน 35 แห่ง ที่มีอยู่แต่เดิมของล้นเกล้ารัชกาลที่ 5 ขึ้นเป็นเทศบาล โดยจุดมุ่งหมายของคณะราษฎรมุ่งหมายที่จะพัฒนาการปกครองท้องถิ่นรูปแบบเดียวคือ เทศบาล ขณะนั้นมีตำบลทั่วประเทศจำนวน 4,800 แห่ง รัฐบาลหวังที่จะยกฐานะตำบลให้เป็นเทศบาล “การยกตำบลทุกๆ ตำบลให้มีสภาพเป็นเทศบาลขึ้น มีการปกครองท้องถิ่น วิธีนี้ราษฎรในท้องถิ่นจะได้ทำประโยชน์แก่บ้านเมืองได้เต็มกำลัง” (โกวิทย์ พวงงาม, 2552)

การจัดตั้งและเปลี่ยนแปลงฐานะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ให้หลักการและเหตุผลในการจัดตั้งและเปลี่ยนแปลงท้องถิ่นว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างโดยวิธีการจัดตั้งหรือเปลี่ยนแปลงฐานะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งจะทำให้ท้องถิ่นนั้น ๆ มีอำนาจหน้าที่ตลอดจนรายได้ที่จะนำมาใช้ในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน และปรับปรุงการบริการสาธารณะให้แก่ประชาชนได้เพิ่มขึ้นมีรูปแบบที่เหมาะสมกับสภาพความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคม มีอำนาจหน้าที่ในการให้บริการสาธารณะและการพัฒนาท้องถิ่นในขอบเขตที่กว้างขวางและมีอิสระในการบริหารงานมากขึ้น สามารถสนองตอบความต้องการและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนได้มากขึ้น อย่างไรก็ตามการยกฐานะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องหลายประการ ซึ่งการยกฐานะไม่ได้เป็นแค่เพียงการเปลี่ยนรูปแบบเท่านั้น หากแต่ต้องทำให้ท้องถิ่นมีบทบาทในการจัดทำบริการสาธารณะอีกทั้งท้องถิ่นเองก็ต้องตระหนักในความรับผิดชอบต่อประชาชนเพื่อนำไปสู่เป้าหมายสำคัญคือการปกครองตนเองของประชาชนในท้องถิ่น หลังจากมีกระแสการยกฐานะพบว่ามืองค์การบริหารส่วนตำบล ได้มีการทยอยยกฐานะอย่างต่อเนื่อง ไม่แน่ว่าแนวโน้มในอนาคต การ

เปลี่ยนแปลงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของไทยอาจได้รับความเห็นชอบ ให้มีการยุบรวมอำนาจการปกครองจากองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเทศบาลตำบลทั้งหมดทั่วประเทศ (จิรศักดิ์ บางท่าไม้, 2555)

ดังที่ได้กล่าวข้างต้น แม้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีบทบาทเพิ่มขึ้นในการจัดบริการสาธารณะตามบริบทของแต่ละพื้นที่ แต่ยังพบว่าหลายพื้นที่ยังไม่สามารถปรับตัวหรือพัฒนาโครงสร้างการบริหารให้สอดคล้องกับบริบททางเศรษฐกิจ สังคม และการมีส่วนร่วมของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในกรณีขององค์การบริหารส่วนตำบลที่มีแนวโน้มในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบล ซึ่งยังขาดข้อมูลและความเข้าใจอย่างรอบด้านเกี่ยวกับความพร้อมและความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ จึงเกิดคำถามว่า การยกฐานะดังกล่าวจะตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนได้จริงหรือไม่ และประชาชนมีทัศนคติหรือการมีส่วนร่วมในประเด็นนี้อย่างไร ฉะนั้นจึงทำให้ผู้วิจัยต้องการทราบถึงความคิดเห็นของประชาชนต่อการยกฐานะองค์การบริหารส่วนตำบลสวนแตงเป็นเทศบาลตำบล อันจะนำไปสู่ความเข้าใจเกี่ยวกับความพร้อมของชุมชน การมีส่วนร่วมของประชาชน และความเหมาะสมของการปรับเปลี่ยนโครงสร้างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามบริบทของพื้นที่ ทั้งนี้เพื่อให้การบริหารท้องถิ่นมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวทางประชาธิปไตย และสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลสวนแตง อำเภอละแม จังหวัดชุมพร
2. เพื่อศึกษาความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลสวนแตง อำเภอละแม จังหวัดชุมพร ในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบล

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลสวนแตง อำเภอละแม จังหวัดชุมพรโดยมีการดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในหัวข้อหลัก ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตการปกครองขององค์การบริหารส่วนตำบลสวนแตง อำเภอละแม จังหวัดชุมพร ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 4,544 คน โดยมีการเลือก กลุ่มตัวอย่าง ด้วยการใช้สูตรการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane (1973) เพื่อให้ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่มีความเหมาะสมและสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 368 คน การสุ่มตัวอย่างทำโดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธี สุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ซึ่งเป็นวิธีที่ช่วยให้การเลือกกลุ่มตัวอย่างมีความหลากหลายและเป็นตัวแทนของประชากรในแต่ละกลุ่มย่อย เช่น อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และสถานภาพการมีส่วนร่วมในกิจกรรมท้องถิ่น

2. เครื่องมือการวิจัย

การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณจากประชาชนที่อยู่ในเขตการปกครองขององค์การบริหารส่วนตำบลสวนแตง ผู้วิจัยได้ออกแบบ แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ประกอบด้วย 2 ส่วนหลัก ได้แก่ ข้อมูลทั่วไป เช่น อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และความคิดเห็นเกี่ยวกับการยกฐานะการปกครอง ซึ่งรวมถึงมุมมองต่อข้อดีข้อเสียของการยกฐานะการปกครองเป็นเทศบาลตำบล, ความคิดเห็นต่อผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น และการ

คาดหวังเกี่ยวกับการพัฒนาในพื้นที่ สำหรับการตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ก่อนนำแบบสอบถามไปใช้จริง ผู้วิจัยได้จัดให้มีการตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ซึ่งมีความเชี่ยวชาญด้านการบริหารท้องถิ่นและการวิจัยทางสังคมศึกษาแบบสอบถามเพื่อประเมินความเหมาะสม ความชัดเจนของถ้อยคำ และความครอบคลุมของเนื้อหา จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มเป้าหมายจริง จำนวน 30 คน เพื่อนำข้อมูลมาคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยสูตรของ Cronbach's Alpha ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นในระดับที่น่าพึงพอใจ 0.80 ขึ้นไป

สำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้บริหารท้องถิ่นที่มีบทบาทสำคัญในการตัดสินใจ เช่น นายกองค์การบริหารส่วนตำบล, รองนายก, ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล และ ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสวนแตง เพื่อเข้าใจมุมมองและข้อเสนอแนะจากผู้ที่มีประสบการณ์ในการบริหารท้องถิ่นและการดำเนินงานในการยกฐานะการปกครอง สำหรับการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือสัมภาษณ์ แนวคำถามได้รับการพิจารณาโดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อประเมินความชัดเจน ความเป็นกลาง และความสามารถในการกระตุ้นข้อมูลเชิงลึกที่เกี่ยวข้องกับประเด็นการยกฐานะการปกครอง รวมถึงมีการทดลองสัมภาษณ์เบื้องต้น (Pilot Interview) เพื่อปรับปรุงแนวคำถามให้เหมาะสมและสามารถใช้ในการเก็บข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในงานวิจัยครั้งนี้มี 2 ส่วนหลัก:

การสำรวจความคิดเห็นจากประชาชน: ผู้วิจัยได้ใช้ แบบสอบถาม ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 368 คน โดยทำการสุ่มตัวอย่างตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้จากการใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามจะถูกจัดทำเป็นข้อมูลดิบเพื่อการวิเคราะห์ทางสถิติ

การสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้วิจัยเลือกสัมภาษณ์ผู้บริหารระดับสูงขององค์การบริหารส่วนตำบลสวนแตง 4 คน ได้แก่ นายกฯ รองนายกฯ ปลัดฯ และประธานสภา เนื่องจากบุคคลเหล่านี้มีบทบาทสำคัญในการกำหนดนโยบายและบริหารงานท้องถิ่น อีกทั้งมีความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์กร สามารถให้ข้อมูลเชิงลึกที่สอดคล้องกับประเด็นการศึกษาได้อย่างรอบด้าน

4. การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 2 ประเภทหลัก:

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ: ข้อมูลจากแบบสอบถามที่เก็บได้จะถูกตรวจสอบความสมบูรณ์และถูกต้องก่อนนำมาวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ทางสถิติ เพื่อประมวลผลข้อมูล ตัวแปรสำคัญที่นำมาวิเคราะห์จะประกอบด้วย ค่าความถี่ (Frequency), ร้อยละ (Percentage), ค่าเฉลี่ย (Mean), และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ซึ่งจะช่วยให้เห็นภาพรวมและแนวโน้มต่าง ๆ ในความคิดเห็นของประชาชน

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ: ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกจะถูกนำมาวิเคราะห์โดยใช้วิธีการแบบอุปนัย (Inductive Reasoning) ซึ่งเป็นการจัดหมวดหมู่ข้อมูลและสรุปประเด็นสำคัญจากการสัมภาษณ์ จากนั้นจะใช้ การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) ในการนำเสนอข้อค้นพบที่ได้จากข้อมูลเชิงคุณภาพ เพื่อให้สามารถเชื่อมโยงและให้ความหมายในเชิงลึกเกี่ยวกับการยกฐานะการปกครองในบริบทของท้องถิ่น

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเรื่องการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลสวนแตง อำเภอละแม จังหวัดชุมพร ซึ่งผู้วิจัยสามารถสรุปผลการศึกษาดังนี้

1. ความคิดเห็นของประชาชนต่อการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลสวนแตง อำเภอละแม จังหวัดชุมพร ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ความคิดเห็นต่อการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบล

ประเด็นความคิดเห็นต่อการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบล	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. การยกฐานะขององค์การบริหารส่วนตำบลสวนแตงเป็นเทศบาลตำบลเหมาะสมกับสภาพสังคม เศรษฐกิจชุมชน	4.08	0.71	มาก
2. ต้องการมีส่วนร่วมในการยกฐานะองค์การบริหารส่วนตำบลสวนแตงเป็นเทศบาลตำบลสวนแตง	4.34	0.79	มากที่สุด
3. องค์การบริหารส่วนตำบลสวนแตงมีความพร้อมในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลสวนแตง	4.14	0.68	มาก
4. ความรู้ความเข้าใจถึงความแตกต่างในการบริหารงานระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลกับเทศบาลตำบล	3.96	0.63	มาก
5. ผู้บริหารและสมาชิกขององค์การบริหารส่วนตำบลสวนแตงมีความเข้าใจในการบริหารงานระดับเทศบาลตำบล	4.12	0.69	มาก
6. ควรมีการแบ่งแยกพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลสวนแตงในบางพื้นที่เพื่อยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลตำบลสวนแตง	2.56	0.62	น้อย
7. ควรมีการทำประชาพิจารณ์ในการยกฐานะองค์การบริหารส่วนตำบลสวนแตงขึ้นเป็นเทศบาลตำบลสวนแตง	4.40	0.73	มากที่สุด
8. การยกฐานะองค์การบริหารส่วนตำบลสวนแตงเป็นเทศบาลตำบลสวนแตง จะเกิดประโยชน์ต่อประชาชนในเขตพื้นที่	4.16	0.66	มาก
9. มีความสนใจในเรื่องของการยกฐานะองค์การบริหารส่วนตำบลสวนแตงเป็นเทศบาลตำบลสวนแตง	3.98	0.62	มาก
10. การยกฐานะองค์การบริหารส่วนตำบลสวนแตงเป็นเทศบาลตำบลสวนแตง	4.13	0.64	มาก
รวม	4.14	0.69	มาก

จากผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าจากการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการยกฐานะองค์การบริหารส่วนตำบลสวนแตงเป็นเทศบาลตำบล พบว่าโดยรวมประชาชนมีความคิดเห็นในระดับมาก โดยเฉพาะในประเด็นความต้องการมีส่วนร่วมในการยกฐานะ ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือความพร้อมขององค์กรและความเข้าใจของผู้บริหารในการบริหารงานระดับเทศบาลที่อยู่ในระดับมากเช่นกัน และประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่าการยกฐานะดังกล่าวเหมาะสมกับสภาพสังคมและเศรษฐกิจในพื้นที่ อย่างไรก็ตาม มีระดับความคิดเห็นน้อยในประเด็นการแบ่งแยกพื้นที่บางส่วนเพื่อจัดตั้งเทศบาล สะท้อนถึงความไม่เห็นด้วยในแนวทางนี้ โดยรวม

แล้วผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าประชาชนให้การสนับสนุนต่อการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบล และต้องการมีส่วนร่วมในกระบวนการดังกล่าว แต่ยังมีข้อกังวลบางประการเกี่ยวกับรูปแบบและการจัดการพื้นที่

2. ความพร้อมในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลสวนแตง จากผลการศึกษา พบว่า

2.1 ด้านงบประมาณและการบริหาร หลักเกณฑ์ในการยกฐานะไม่ได้กำหนดเรื่องรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยพิจารณาเพียงว่า มีงบประมาณเพียงพอ สามารถบริหารจัดการงบประมาณได้อย่างเหมาะสม ซึ่งพบว่ารายได้และงบประมาณ องค์การบริหารส่วนตำบลสวนแตงนั้น มีเพียงพอต่อการบริหารจัดการตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีองค์การบริหารส่วนตำบลมีรายรับรวมต่อปีที่ค่อนข้างจะน้อย แต่ผู้บริหารสามารถดำเนินกิจกรรมและโครงการต่างๆ รวมทั้งบริหารจัดการให้เกิดประสิทธิผลได้ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า การบริหารจัดการจะมีความสัมพันธ์กับบริบทหรือสถานการณ์ของชุมชน สามารถแก้ไขปัญหา และสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ การยกฐานะองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเทศบาลตำบล จะทำให้สามารถแก้ไขปัญหาของประชาชนได้มากขึ้น งบประมาณในการพัฒนาท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น สามารถให้บริการแก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สามารถรองรับภารกิจได้มากขึ้น ทำให้การบริหารงานในตำบลได้ครอบคลุม สามารถให้บริการประชาชนและบริหารงานพัฒนาท้องถิ่นได้มากขึ้น

2.2 ด้านโครงสร้างและการบริหารงานบุคคล ผู้บริหารมีคุณสมบัติและมีความพร้อมทั้งคุณวุฒิ ความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ สำหรับด้านโครงสร้างฝ่ายนิติบัญญัติ ที่มีการเปลี่ยนแปลงในเรื่องของจำนวนสมาชิก ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลจะมีสมาชิกสภาแปรผันตามจำนวนหมู่บ้านที่มีตำบล หมู่บ้านละ 1 คน ประเด็นนี้ยังเป็นที่ยังงวลให้กับหลายฝ่าย ด้วยเกรงว่าจะเกิดปัญหาการดูแลที่ไม่ทั่วถึง หากบางพื้นที่ไม่มีตัวแทน ในด้านการบริหารงานบุคคล อัตรากำลังของบุคลากรในการปฏิบัติงานไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน ยังคงมีตำแหน่งที่ว่างหลายอัตรา

2.3 ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากร มีการปฏิบัติงานด้วยความรู้และความเข้าใจในบทบาทอำนาจหน้าที่ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ทั้งผู้บริหารและบุคลากรจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องต่างๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับบริหารจัดการองค์การ โดยเฉพาะความรู้ความเข้าใจ ด้านวิชาการ การบริหารจัดการองค์การสมัยใหม่ การส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรให้เป็นลักษณะขององค์การแห่งการเรียนรู้ และสามารถปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงทุกสถานการณ์มีวัฒนธรรมองค์กรที่เป็นของตนเอง และที่สำคัญบุคลากรขององค์การต้องมีวิสัยทัศน์ต่อการทำงานร่วมกัน มีความรู้ ความเข้าใจในบทบาทอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติงาน

2.4 ด้านการวางแผนและการพัฒนา แผนเป็นปัจจัยเสริมของการทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลเมื่อยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลช่วยให้เกิดการบริหารจัดการที่มีประสิทธิผล เพราะเมื่อมีการกำหนดแผนเชิงยุทธศาสตร์ แผนพัฒนาให้มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดตลอดจนแผนพัฒนาประเทศแล้ว ในการกำหนดแผนยังมีการให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในทุกระดับ โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมของประชาชน จะปรากฏในรูปแบบของการทำประชาคม ซึ่งตำบลสวนแตงประชาชนให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี สำหรับการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล มีการนำผลการประเมินภายในและภายนอกมาปรับปรุงกระบวนการจัดทำแผนที่ครบถ้วนครอบคลุมในทุกด้าน มีกลยุทธ์หลัก พันธกิจ และการปฏิบัติ เพื่อการตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาวิจัยเรื่องการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลสวนแตง อำเภอละแม จังหวัดชุมพร มีประเด็นที่จะนำมาอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

1. ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบล และศึกษาความพร้อมขององค์กรในการดำเนินการดังกล่าว ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นภาพรวมของทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงสถานภาพทางการปกครองของท้องถิ่น รวมทั้งศักยภาพภายในขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการรองรับการเปลี่ยนผ่านครั้งสำคัญนี้ จากผลการวิจัยพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในเชิงสนับสนุนต่อการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบล โดยให้เหตุผลว่าการยกระดับสถานภาพองค์กรจะนำไปสู่การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในด้านการบริการสาธารณะ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดทิศทางการพัฒนาท้องถิ่น ทั้งนี้ ประเด็นที่ประชาชนให้ความสำคัญสูงสุด ได้แก่ การจัดทำประชาพิจารณ์และการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความต้องการของประชาชนในการมีบทบาทร่วมกับภาครัฐอย่างแท้จริง ไม่ใช่เพียงเป็นผู้รับนโยบายเท่านั้น ลักษณะความคิดเห็นดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Governance) ซึ่งเน้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการวางแผนและตัดสินใจด้านการพัฒนา ทั้งยังสอดคล้องกับแนวทางของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ที่ให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจ การพัฒนาท้องถิ่น และการสร้างธรรมาภิบาลในระดับพื้นที่ อย่างไรก็ตาม การวิจัยยังพบว่ามีประเด็นที่ประชาชนเห็นต่าง โดยเฉพาะในกรณีที่มีการเสนอแนวคิดให้แบ่งแยกบางพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลสวนแตงออกไปเพื่อยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลตำบลใหม่ ประชาชนส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับแนวคิดดังกล่าว เนื่องจากกังวลต่อความขัดแย้งและความแตกแยกในชุมชน รวมถึงปัญหาด้านการบริหารจัดการทรัพยากรที่อาจเกิดขึ้นหากชุมชนต้องถูกแยกจากกัน ทั้งในด้านเศรษฐกิจ วัฒนธรรม และความสัมพันธ์ของคนในพื้นที่

ข้อค้นพบข้างต้นสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรพงษ์ แสงเรณู และรุจิกร ฝากาบ (2562) ที่ศึกษาประสิทธิผลของเทศบาลตำบลหลังยกฐานะจากองค์การบริหารส่วนตำบล โดยพบว่า การยกฐานะส่งผลดีต่อประสิทธิภาพการบริหารงาน มีการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างและระบบการจัดการตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาล ส่งผลให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาได้มากขึ้น และสามารถตรวจสอบการดำเนินงานได้อย่างโปร่งใส ซึ่งสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชนและเกิดการพัฒนาย่างยั่งยืนในพื้นที่ นอกจากนี้ การศึกษาความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลสวนแตง ยังชี้ให้เห็นว่า องค์กรมีความพร้อมในหลายมิติ ได้แก่ ด้านงบประมาณ โครงสร้างองค์กร บุคลากร การบริหารจัดการ และการวางแผนพัฒนา แม้จะมีข้อจำกัดบางประการ โดยเฉพาะในด้านจำนวนบุคลากรและความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน แต่ด้วยความมุ่งมั่นของผู้บริหารท้องถิ่นที่มีวิสัยทัศน์และความเข้าใจในบริบทของพื้นที่ ช่วยเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้กับองค์กรในเชิงกลยุทธ์และการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผลการวิจัยข้อนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตรา ศิริรักษ์ และคณะ (2565) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการยกฐานะขององค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า ความพร้อมขององค์กรในด้านงบประมาณ บุคลากร การบริหารงาน และแผนพัฒนา เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลตำบลอย่างมีประสิทธิภาพ โดยองค์กรที่มีการเตรียมความพร้อมอย่างรอบด้าน จะสามารถดำเนินงานภายใต้สถานภาพใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างเต็มที่

2. องค์การบริหารส่วนตำบลสวนแตงมีความพร้อมในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลในหลายด้าน ได้แก่ 1) ด้านงบประมาณและการบริหาร โครงสร้างและบุคลากร การปฏิบัติงาน และการวางแผนพัฒนา ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่เน้นการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและยั่งยืน (กนกวรรณ สุวรรณ, 2567) ตอกย้ำว่าการบริหารจัดการงบประมาณแม้มีข้อจำกัดก็สามารถขับเคลื่อนโครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพ หากผู้นำท้องถิ่นมีวิสัยทัศน์ชัดเจน ผู้บริหารและบุคลากรที่มีคุณสมบัติเหมาะสม (กฤษฎา สินธุสนธิชาติ และ สนั่น ประจักษ์จิตร, 2567) แม้ยังขาดอัตรากำลังในบางตำแหน่ง แต่การทำงานด้วยความรู้และความเข้าใจบทบาทหน้าที่เป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาองค์การสู่การเป็นหน่วยงานเรียนรู้ (สุทิน สุขคง, 2557) ยิ่งไปกว่านั้น แผนพัฒนาที่เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ระดับจังหวัดและประเทศ พร้อมเปิดเวทีประชาคมหมู่บ้านเพื่อรับฟังเสียงประชาชน ยังสะท้อนถึงหลักการการมีส่วนร่วมเชิงลึก (เมธินา อีสริยานนท์, 2564) ที่จะช่วยสร้างความชอบธรรมและต้นทุนทางสังคมอันจำเป็นต่อการปฏิรูปท้องถิ่นให้ประสบผลสำเร็จ การอภิปรายผลนี้จึงชี้ให้เห็นว่าการยกฐานะควรเดินควบคู่ไปกับการเสริมสร้างสมรรถนะของผู้นำ บุคลากร และกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อให้เทศบาลตำบลสวนแตงสามารถตอบโจทย์ความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง

ในภาพรวมผลการวิจัยนี้สะท้อนถึงความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นระหว่าง “ความพร้อมเชิงโครงสร้างขององค์กร” กับ “ความเชื่อมั่นของประชาชน” ซึ่งเป็นสองปัจจัยหลักที่ส่งเสริมซึ่งกันและกัน กล่าวคือ หากองค์กรมีความพร้อมในด้านโครงสร้าง งบประมาณ บุคลากร และการวางแผน จะสามารถสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชนได้ ขณะเดียวกัน หากประชาชนมีความมั่นใจและมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาท้องถิ่น ก็จะทำให้องค์กรสามารถดำเนินงานได้อย่างมีพลัง และมีความชอบธรรมในสายตาของประชาชนมากยิ่งขึ้น จากข้อค้นพบในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยจึงเสนอแนะให้มีการจัดประชาคมหมู่บ้านอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ข้อมูลที่รอบด้านแก่ประชาชน โดยเฉพาะการชี้แจงข้อดีและข้อเสียของการยกฐานะอย่างตรงไปตรงมา โปร่งใส และเปิดโอกาสให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างเสรี การมีส่วนร่วมของประชาชนไม่ควรถูกมองว่าเป็นเพียงขั้นตอนทางกฎหมาย แต่ควรเป็น “กระบวนการทางสังคม” ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกัน การสร้างฉันทามติ และการออกแบบอนาคตของชุมชนไปพร้อมกัน ท้ายที่สุด การยกฐานะขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเทศบาลตำบล ไม่ควรเป็นเพียงการเปลี่ยนแปลงทางสถานะทางกฎหมายเท่านั้น แต่ควรเป็นการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม และสร้างกลไกการบริหารที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง หากสามารถดำเนินการตามแนวทางที่ได้จากข้อค้นพบในงานวิจัยนี้ จะเป็นการวางรากฐานที่มั่นคงในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืนในอนาคต

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาความพร้อมต่อการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลสวนแตง อำเภอละแมะ จังหวัดชุมพร มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 จัดทำแนวทางหรือกรอบนโยบายกลาง สำหรับการยกฐานะองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเทศบาลตำบล โดยกำหนดหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนเกี่ยวกับความพร้อมขององค์กร การมีส่วนร่วมของประชาชน และขั้นตอนการดำเนินการ เพื่อสร้างมาตรฐานและลดความคลุมเครือในกระบวนการ

1.2 กำหนดให้มีการจัดทำประชาพิจารณ์อย่างเป็นระบบ และโปร่งใส โดยให้ประชาชนในพื้นที่มีข้อมูลครบถ้วนเกี่ยวกับข้อดี ข้อเสีย และผลกระทบจากการยกฐานะ เพื่อประกอบการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล และส่งเสริมการยอมรับร่วมกันของชุมชน

1.3 ส่งเสริมและสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติม ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีแนวโน้มจะยกฐานะ เพื่อให้สามารถพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน บุคลากร และระบบการบริหารให้มีความพร้อมก่อนเข้าสู่การเปลี่ยนแปลงสภาพอย่างเป็นทางการ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติการ

2.1 องค์การบริหารส่วนตำบลสวนแตงควรจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นในระดับหมู่บ้าน เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนในทุกกลุ่มเป้าหมายมีโอกาสแสดงความคิดเห็น โดยเฉพาะกลุ่มที่อาจได้รับผลกระทบโดยตรงจากการยกฐานะ เช่น เกษตรกร ผู้สูงอายุ หรือกลุ่มชาติพันธุ์ในพื้นที่

2.2 จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นระยะยาวรองรับการยกฐานะ โดยเน้นการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน การบริหารงานบุคคล และการจัดบริการสาธารณะให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ตลอดจนวางระบบติดตามและประเมินผลในระยะ 1–3 ปีหลังการยกฐานะ

2.3 เร่งพัฒนาศักยภาพของบุคลากรภายในองค์กร โดยจัดอบรมและพัฒนาองค์ความรู้ด้านการบริหารงานในรูปแบบเทศบาล เช่น ด้านกฎหมายท้องถิ่น ระบบการคลัง และการสื่อสารกับชุมชน เพื่อให้บุคลากรสามารถปรับตัวและปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพในบริบทใหม่

2.4 สร้างกลไกความร่วมมือกับภาคประชาสังคม เช่น กลุ่มผู้นำชุมชน องค์กรเอกชน และสถาบันการศึกษาในท้องถิ่น เพื่อใช้ทรัพยากรร่วมกันในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลให้มีความพร้อมและยั่งยืนต่อไป

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป

3.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงเปรียบเทียบ ระหว่างพื้นที่ที่มีการยกฐานะแล้วกับพื้นที่ที่ยังไม่ได้ดำเนินการ เพื่อให้ได้ข้อค้นพบที่ชัดเจนเกี่ยวกับผลกระทบของการยกฐานะในมิติต่าง ๆ เช่น ด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองท้องถิ่น และคุณภาพชีวิตของประชาชน

3.2 ควรศึกษาเจาะลึกปัจจัยเฉพาะด้าน เช่น การบริหารงบประมาณ การจัดสรรทรัพยากรบุคคล หรือการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการพัฒนา เพื่อนำไปสู่การออกแบบแนวทางการยกฐานะที่เหมาะสมกับบริบทของแต่ละพื้นที่

3.3 เสนอให้มีการวิจัยติดตามผลในระยะยาว หลังจากการยกฐานะอย่างน้อย 3–5 ปี เพื่อประเมินความสำเร็จและความท้าทายในการปรับตัวขององค์กร และเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดนโยบายในระดับมหภาค

เอกสารอ้างอิง

- กนกวรรณ สุวรรณ. (2567). ประสิทธิผลในการจัดการงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลนาสัก อำเภอสวี จังหวัดชุมพร. วารสารสหวิทยาการและนวัตกรรมการจัดการ, 2(1), 25–37.
- กฤษฎา สินธูสนธิชาติ, & สนั่น ประจงจิตร. (2567). องค์กรแห่งการเรียนรู้. วารสาร มจร อุบล บริหารศิลป์, 9(3), 2457–2468.

- โกวิท พวงงาม. (2552). การปกครองท้องถิ่นไทย: หลักการและมิติใหม่ในอนาคต (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพมหานคร: วิญญูชน.
- จิตรา ศิริรักษ์, ตะวัน พูลสุด, ภูหลวง จุรีพัฒน์วาณิช, สรัสนุช พิษิตวงศ์, รวินท์ แสงศรี, ตินทวิชัย เป่าทอง, กัลยาณี ชื่นมาก, นิธินาถ อยู่วัชรานนท์, & ชลิดา แยมศรีสุข. (2565). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการยกฐานะขององค์การบริหารส่วนตำบลสู่เทศบาลตำบล: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโพธิ์ จังหวัดตรัง. วารสารสมาคมรัฐประศาสนศาสตร์แห่งประเทศไทย, 4(8), 150–160.
- จิรศักดิ์ บางท่าไม้. (2555). การเตรียมความพร้อมการยกฐานะองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเทศบาลตำบล: กรณีศึกษาอำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี. สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- นครินทร์ เมฆไตรรัตน์. (2542). การเมืองในระดับท้องถิ่นกับการพัฒนาการเมืองในระบอบประชาธิปไตย: กรณีศึกษาเปรียบเทียบการเมืองท้องถิ่นสองนครในเขตภาคเหนือของประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- เมธินา อีสริยานนท์. (2564). โครงการนวัตกรรมทางสังคมจากรากหญ้ากับการมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นของเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก: กรณีศึกษาเทศบาลตำบลบ้านช่อง อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา (รายงานการวิจัย). คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุทิน สุขคง. (2557). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการนำโครงการไปสู่การปฏิบัติระดับหมู่บ้าน: กรณีศึกษาบ้านหนองกุ้ง ตำบลหนองเรือ อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น. วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, 9(28), 59–70.
- สุนทรชัย ขอบยศ, จตุรงค์ ศรีสุธรรม, & เชิงชาญ จงสมชัย. (2567). การครองอำนาจระหว่างรัฐและท้องถิ่นไทย: บทวิเคราะห์ผ่านมุมมองประชาธิปไตยสองระดับ ระหว่าง พ.ศ. 2535–2564. วารสารพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, 1(2), 25–45.
- สุรพงษ์ แสงเรณู, & รุจิกร ฝากาบ. (2562). ประสิทธิภาพของเทศบาลตำบลหลังยกฐานะจากองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด. วารสารธรรมทรรศน์, 19(2), 165–174.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An introductory analysis* (3rd ed.). New York: Harper & Row.